

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**SPREMLJANJE IZVAJANJA
PROGRAMOV V PODPORO DRUŽINI:
POROČILO O IZVAJANJU PROGRAMOV V LETU 2022**

Končno poročilo

Ljubljana, avgust 2023

Naročnik: **Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti**
Direktorat za družino
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnik_ca naloge pri naročniku: Katjuša Nadižar Habjanič

Št. pogodbe: 2611-23-050032

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik_ca naloge pri izvajalcu: Maruša Petrič, dipl. družb. inf.

Naslov poročila: **Spremljanje izvajanja programov v podporo družini: poročilo o izvajanju programov v letu 2022**, končno poročilo

Avtorji poročila: Maruša Petrič, dipl. družb. inf.

Številka delovnega poročila: IRSSV 2023/57

Datum izdaje poročila: 30. 8. 2023

Številka izdaje: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ (e-pošta)
skrbnica pogodbe na MDDSZ (e-pošta)
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

KAZALO VSEBINE

KLJUČNE UGOTOVITVE	6
UVOD.....	8
METODOLOGIJA SPREMLJANJA PROGRAMOV IN IZVEDBE ANALIZE	10
PROGRAMI V PODORO DRUŽINI, KI JIH JE V LETU 2022 FINANCIRALO MDDSZ, PO POSAMEZNIH PODROČJIH.....	12
PSIHOSOCIALNI PROGRAMI: PODPORA DRUŽINAM V TVEGANIH IN/ALI VISOKO KONFLIKTNIH SITUACIJAH.....	12
PROGRAMI CENTROV ZA DRUŽINE.....	21

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Seznam programov psihosocialne pomoči	12
Preglednica 2: Dostopnost programov psihosocialne pomoči po novi razdelitvi CSD	13
Preglednica 3: Finančni viri programov psihosocialne pomoči družinam.....	15
Preglednica 4: Kadrovske viri programov psihosocialne pomoči družinam.....	16
Preglednica 5: Podatki o uporabnikih programov psihosocialne pomoči	17
Preglednica 6: Podatki o izvedenih individualnih urah in delavnicah programov psihosocialne pomoči	18
Preglednica 7: Seznam centrov za družine	21
Preglednica 8: Dostopnost centrov za družine po novi razdelitvi CSD	22
Preglednica 9: Finančni viri centrov za družine	24
Preglednica 10: Kadrovske viri centrov za družine.....	25
Preglednica 11: Podatki o uporabnikih centrov za družine – neformalno druženje	26
Preglednica 12: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 1.....	27
Preglednica 13: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 2.....	29
Preglednica 14: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 3.....	30
Preglednica 15: Podatki o izvedenih urah in uporabnikih centrov za družine	31
Preglednica 16: Podatki o superviziji.....	34
Preglednica 17: Podatki o prostovoljskem delu	35

KAZALO ZEMLJEVIDOV

Zemljevid 1: Dostopnost psihosocialnih programov: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah, ki jih je v letu 2022 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ (sedeži izvajalcev programov).....	14
Zemljevid 2: Dostopnost centrov za družine, ki jih je v letu 2022 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ	23

Opomba k poročilu:

- Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.
- Besedilo ni lektorirano.

KLJUČNE UGOTOVITVE

V letu 2022 je Direktorat za družino MDDSZ na podlagi Javnega razpisa za financiranje psihosocialnih programov z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah od septembra 2021 do septembra 2022 ter Javnega razpisa za financiranje razpisanih vsebin centrov za družine v letih 2021 – 2025 financiral 26 programov v podporo družini, in sicer 12 izvajalcev vsebin centrov za družine in 14 programov psihosocialne pomoči.

Glede regijske pokritosti s programi psihosocialne pomoči, ki jih financira MDDSZ, ugotavljamo, da so bili programi psihosocialne pomoči na voljo v petih regijah (Podravska, Pomurska, Savinjska, Osrednjeslovenska, Gorenjska), centri za družine pa so bili na voljo v osmih regijah (Pomurska, Podravska, Savinjska, Jugovzhodna Slovenija, Gorenjska, Goriška, Koroška in Osrednjeslovenska).

Programi psihosocialne pomoči so v letu 2022 od MDDSZ pridobili 108.768,88 EUR. Izplačila za izvajalce delavnic so znašala 94.168,88 EUR. Centri za družine pa so v letu 2022 od MDDSZ pridobili 841.915,11 EUR. Izplačila za zaposlene so znašala 561.869,41 EUR, izplačila za pogodbene delavce 89.627,24 EUR ter 52.690,75 EUR za delavce, ki so delo opravljali na podlagi izstavljenega računa.

V letu 2022 je bilo v programih psihosocialne pomoči 19 izvajalcev. V centrih za družine pa je bilo v letu 2022 zaposlenih 51 oseb, ki so opravile 40.966,3 ur dela, 26 pogodbenih delavcev, ki so opravili 6.261 ur dela ter 13 delavcev, ki so delo opravljali na podlagi izstavljenega računa. Slednji so opravili 3.913 ur dela.

V delavnice programov psihosocialne pomoči je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 185 uporabnikov, od tega je bilo dobrih 74 % žensk. Vključenih je bilo 133 staršev, skrbnikov oziroma parov.

V centre za družine je bilo v letu 2022 v različne vsebine vključenih 56.833 uporabnikov; in sicer 15.891 v sklopu neformalnega druženja in 40.942 v okviru Vsebin 1, 2, 3. V vsebine neformalnega druženja je bilo v letu 2022 vključenih 5.616 otrok, 1.465 mladostnikov, 4.687 posameznikov ter 867 drugih uporabnikov. Hkrati je sklop neformalnega druženja obiskovalo 662 družin in 35 razširjenih družin. V Vsebinsko 1 centrov za družine je bilo v letu 2022 vključenih 2.403 otrok, 1.441 mladostnikov, 14.143 posameznikov ter 1.650 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebinsko 1 obiskovalo 1.580 družin in 214 razširjenih družin. V Vsebinsko 2 centrov za družine je bilo v letu 2022 vključenih 11.656 otrok, 1.639 mladostnikov, 522 posameznikov ter 901 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebinsko 2 obiskovalo 577 družin in 21 razširjenih družin. V Vsebinsko 3 centrov za družine je bilo v letu 2022 vključenih 3.892 otrok, 1.589 mladostnikov, 2.800 posameznikov ter 867 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebinsko 3 obiskovalo 414 družin in 10 razširjenih družin.

V programih psihosocialne pomoči so v letu 2022 v sklopu delavnic opravili 3.573 delovnih ur ter izvedli 228 delavnic. V centrih za družine so v letu 2022 opravili 33.844 delovnih ur v okviru Vsebin 1, 2, 3 (podatka o opravljenih urah v sklopu neformalnega druženja nismo pridobili). Od tega je bilo 11.174 ur opravljenih v okviru Vsebine 1, 11.810 ur v okviru Vsebine 2 in 10.860 ur v okviru Vsebine 3.

V centrih za družine so imeli v letu 2022 skupaj 199 supervizijskih srečanj oziroma 392 ur supervizije. Stroški supervizije so znašali 14.878,74 EUR. Imeli so tudi 259 prostovoljcev, ki so skupaj opravili 14.082 ur prostovoljskega dela. Stroški prostovoljskega dela so znašali 3.839,46 EUR.

Izvajalci programov psihosocialne pomoči so izpostavili:

- da določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno razširiti,
- pomanjkanje individualnih obravnav, saj je uporabnikom velikokrat težko izpostavljati svoje stiske in situacije v skupinskih obravnavah,
- pomembnost kontinuitete programov, da se brezplačne možnosti za uporabnike ohranijo, ne glede na posamezne razpise,
- da se jim pri razreševanju družinskih problemov zdi pomembno, da bi se vključevali vsi družinski člani,
- potrebo po več programih za podporo otrokom in mladostnikom, ki so v stiski,
- pomembnost krajevne, prostorske in časovne dostopnosti programov.

V zvezi z izvajanjem programov psihosocialne pomoči, centri za socialno delo navajajo, da beležijo vedno več obravnav otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju, zato jim je pri njihovem delu kvalitetna psihoterapevtska obravnava pomemben doprinos. Menijo, da je nudenje pomoči otrokom, mladostnikom in družinam s strani izvajalcev, bistvenega pomena pri celostni dolgotrajni obravnavi, kar posledično močno pripomore k boljšemu razvoju otrok in mladostnikov. Strinjajo se, da je premalo programov, ki so dostopni posameznikom, prav tako pa bi si za uporabnike želeli individualno terapijo, ki bi bila v finančnem smislu dostopna vsem, tudi tistim z minimalnimi dohodki ali prejemnikom denarnih pomoči.

Izvajalci centrov za družine so izpostavili:

- da določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno razširiti, več truda je potrebno vložiti v prepoznavnost centrov za družine,
- potrebo po različnih programih:
 - o individualna in skupinska podpora mladim materam na porodniškem dopustu,
 - o preventivni programi za učenje socialnih veščin in čustveno opismenjevanje otrok,
 - o program Neverjetna leta za otroke do 1 leta
 - o programi opolnomočenja sestavljenih družin,
 - o podporni programi dela z družinami z izkušnjo samopoškodovanja, samomorilnih misli, motenj hranjenja in vedenjskimi težavami otrok/mladostnikov,
 - o programi za otroke sestavljenih družin,
 - o preventivni programi za osveščanje pred nevarnostjo prekomerne uporabe digitalne tehnologije.

UVOD

V letu 2019 smo na Inštitutu RS za socialno varstvo (v nadaljevanju: IRSSV) pričeli z monitoringom oz. spremljanjem izvajanja programov v podporo družini. Zaradi vloge, ki jo imajo tovrstni programi pri uresničevanju družinske politike, ki si prizadeva okrepiti blaginjo in kakovost življenja družin z otroki, je pomembno, da se ohranja kontinuiteta spremljanja izvajanja oziroma vpogled v delovanje tovrstnih programov. Ti namreč v okviru svojih storitev pripomorejo k lažjemu zadovoljevanju različnih potreb družin, kot so npr.: usklajevanje družinskega in poklicnega življenja, svetovanja staršem in otrokom, kakovostno preživljanje prostega časa, informiranje družin ipd. Pomen programov, ki podpirajo življenja družin, prepoznavajo tudi različni pomembni dokumenti s področja zagotavljanja in ohranja pravic otrok (Konvencija o otrokovih pravicah, Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih¹, Zakon o preprečevanju nasilja v družini², Družinski zakonik³, Resolucija o družinski politiki 2018-2028 »Vsem družinam prijazna družba«⁴), ki za uspešno delovanje mreže programov izpostavljajo zlasti vidik dostopnosti (cenovno in geografsko) ter pluralizacije storitev.

V nalogi spremljamo dve vrsti programov, ki jih financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ): **a) programi centrov za družine** in **b) programi psihosocialne pomoči za družine**, kjer gre pri slednjih v letu 2022 za spremljanje pilotnega projekta izvedbe sklopov psihosocialnih delavnic z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah. Centri za družine predstavljajo osrednji prostor v lokalnem okolju in so namenjeni druženju ter zagotavljanju različnih potreb vseh oblik družin v različnih življenjskih obdobjih. Njihove vsebine prispevajo k lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, h krepitvi socialnih vlog posameznika, nudijo pa tudi informacije in znanja za kakovostno življenje družin oziroma posameznih družinskih članov. Vključujejo neformalno druženje, vsebine za krepitev starševskih kompetenc, izvajanje počitniških aktivnosti in delavnic za otroke ter vsebine za razvoj in pridobivanje ustreznih socialnih veščin in kompetenc za obvladovanje čustev. Programi psihosocialne pomoči so v letu 2022 namenjeni staršem in drugim osebam, ki izvajajo neposredno skrb za otroke. Usmerjeni so v podporo centrom za socialno delo pri delu z družinami v tveganih in visoko konfliktnih situacijah oziroma pri reševanju njihovih problematik. Vsebine programov psihosocialne pomoči v obliki delavnic vključujejo podporo staršem v procesu razveze, krepitev njihovih kompetenc ter reševanje izzivov skupnega varstva in vzgoje otrok.

Namen poročila je zbrati in na pregleden način prikazati osnovne informacije omenjenih programov. Za potrebe naročnika naloge MDDSZ smo analizirali sledeče podatke financiranih programov:

- o obsegu programov v podporo družini,
- o problematikah in ciljnih skupinah, ki jih programi pokrivajo,
- o uporabnikih, kadrih in financah, razpoložljivih iz obstoječih metod poročanja,

Gre predvsem za strnjen prerez kadrovskega, organizacijskega, delno tudi vsebinskega vidika izvajanja programov v podporo družini, v letošnjem letu pa delno tudi za uvid in analizo ujemanja ponudbe programov s pokrivanjem potreb družin in otrok. Poročilo se torej osredotoča v spremljanje izvajanja programov, in ne v njihovo evalvacijo. Tako pripravljena analiza služi pri pripravi smernic in nadaljnjega razvoja tega področja družinske politike.

¹ Uradni list RS, št. 26/14, 90/15, 75/17 – ZUPJS-G, 14/18, 81/19, 158/20, 92/21 in 153/22.

² Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H in 196/21 – ZDOsk.

³ Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C, 200/20 – ZOOMTVI, 94/22 – odl. US, 94/22 – odl. US in 5/23.

⁴ Uradni list RS, št. 15/18.

V nadaljevanju poročila je najprej na kratko predstavljena metodologija spremljanja programov, zbiranja in obdelave podatkov, temu pa sledi osrednji del, s predstavitevijo in analizo podatkov o programih po posameznih področjih.

METODOLOGIJA SPREMLJANJA PROGRAMOV IN IZVEDBE ANALIZE

Vzorčni okvir

Pri oblikovanju vzorčnega okvira izhajamo iz mreže programov na dveh področjih, ki jo določa Resolucija. Vzorčni okvir sestavljajo programi, ki po vsebini in ciljni populaciji, ki jo naslavljajo, sodijo v omenjeno mrežo. Na podlagi pregleda sklepov različnih razpisov MDDSZ smo identificirali 26 programov, ki predstavljajo vzorčni okvir naše analize.

Analiza se torej nanaša na vse programe, ki so bili za financiranje v letu 2021 izbrani na javnih razpisih Direktorata za družino: *Javni razpis za financiranje psihosocialnih programov z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah od septembra 2021 do septembra 2022*⁵ in *Javni razpis za financiranje razpisanih vsebin centrov za družine v letih 2021 – 2025*⁶. Zajem podatkov je tako 100 %. Gre za popolno zajetje podatkov na ravni poročevalskih enot.

Merski instrument

Podatke za analizo smo pridobili iz obrazcev za zaključna ter vsebinska poročila, ki so vezani na posamične javne razpise Direktorata za družino o izvajanju programov za leto 2022: *Zaključno poročilo vsebin Centra za družine v letu 2022* (obdobje poročanja 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022), *Drugo vsebinsko in finančno poročilo vsebin Centra za družine v letu 2022* (obdobje poročanja 1. 1. 2022 – 31. 10. 2022) ter *Vsebinsko in finančno poročilo izvedbe psihosocialnih programov z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah za leto 2022* (obdobje poročanja 1. 1. 2022 – 1. 9. 2022). Za potrebe pričujoče analize so nas zanimali zlasti sledeči sklopi poročil:

- finančno poročilo,
- podatki o izvajalcu in programu,
- uporabniki programa,
- zaposleni in prostovoljci v programu.

V okviru vsakega področja najprej predstavimo osnovne podatke o programih, regionalno razpršenost sedežev programa, sledijo podatki o financiranju programov, o kadrovskih virih in uporabnikih.

Zbiranje podatkov in statistične metode obdelave podatkov

Končna poročila so izvajalci financiranih programov v začetku leta 2023 posredovali na MDDSZ, ki jih je dalje posredovalo na IRSSV. S sklepi razpisov in prejetimi poročili preverjamo, ali smo prejeli ustrezna poročila.

Za pripravo poročila smo uporabili kombinacijo kvalitativnih in kvantitativnih analiz podatkov. Pri analizi kvantitativnih podatkov smo uporabili univariatne statistične analize. Univariatne so tiste, s katerimi istočasno analiziramo le eno spremenljivko. Uporabili smo naslednje statistike: 1) število enot analize (N), 2) povprečje oz. asimetrična sredina (AS), 3) maksimum, enota z najvišjo vrednostjo (MAX), 4) minimum, enota z najmanjšo vrednostjo (MIN) in 5) preračun odstotkov (%). Odprta vprašanja oziroma kvalitativne podatke smo združili in povzeli po vsebini.

⁵ Več na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/druzina/JR-Katjusa/JR-programi-v-obliki-delavnic-2021_objava-UL.pdf

⁶ Več na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/druzina/Programi-v-podporo-druzini/JR-CD-2021-2025-_objava.pdf

Kakovost podatkov

Pri interpretaciji rezultatov, predstavljenih v pričujočem poročilu, je treba upoštevati, da z analizo zajamemo le določen segment vseh programov v podporo družini, ki se v posameznem letu izvajajo. Podatka, koliko je vseh tovrstnih programov v Sloveniji, nimamo. Ocenjujemo pa, da MDDSZ preko vsakoletnega razpisa finančno podpre pretežni del ključnih programov s tega področja.

Glede kakovosti podatkov se zanašamo na verodostojnost poročanja izvajalcev programov v podporo družini. Vse manjkajoče, vprašljive in nelogične podatke smo preverili oz. dopolnili. Tovrstne nejasnosti smo razjasnili s poročevalci in naročnikom naloge in na ta način odpravili najbolj očitne napake.

PROGRAMI V PODPORO DRUŽINI, KI JIH JE V LETU 2022 FINANCIRALO MDDSZ, PO POSAMEZNIH PODROČJIH

PSIHOSOCIALNI PROGRAMI: PODPORA DRUŽINAM V TVEGANIH IN/ALI VISOKO KONFLIKTNIH SITUACIJAH

Preglednica 1: Seznam programov psihosocialne pomoči

Izvajalec	Program
<i>PROGRAMI V OBLIKI DELAVNIC</i>	
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Racio social, Zavod za razvoj človeškega kapitala	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Zavod gremo naprej	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah

V letu 2022 je MDDSZ financiralo **14 programov** na področju psihosocialne pomoči.

V naslednji preglednici prikazujemo pokritost s programi po novi razdelitvi oz. mreži CSD, ki je prišla v veljavo v letu 2018. Glede regijske pokritosti s programi psihosocialne pomoči, ki jih financira MDDSZ, ugotavljamo, da so bili programi psihosocialne pomoči na voljo v petih regijah (Podravska, Pomurska, Savinjska, Osrednjeslovenska, Gorenjska)⁷.

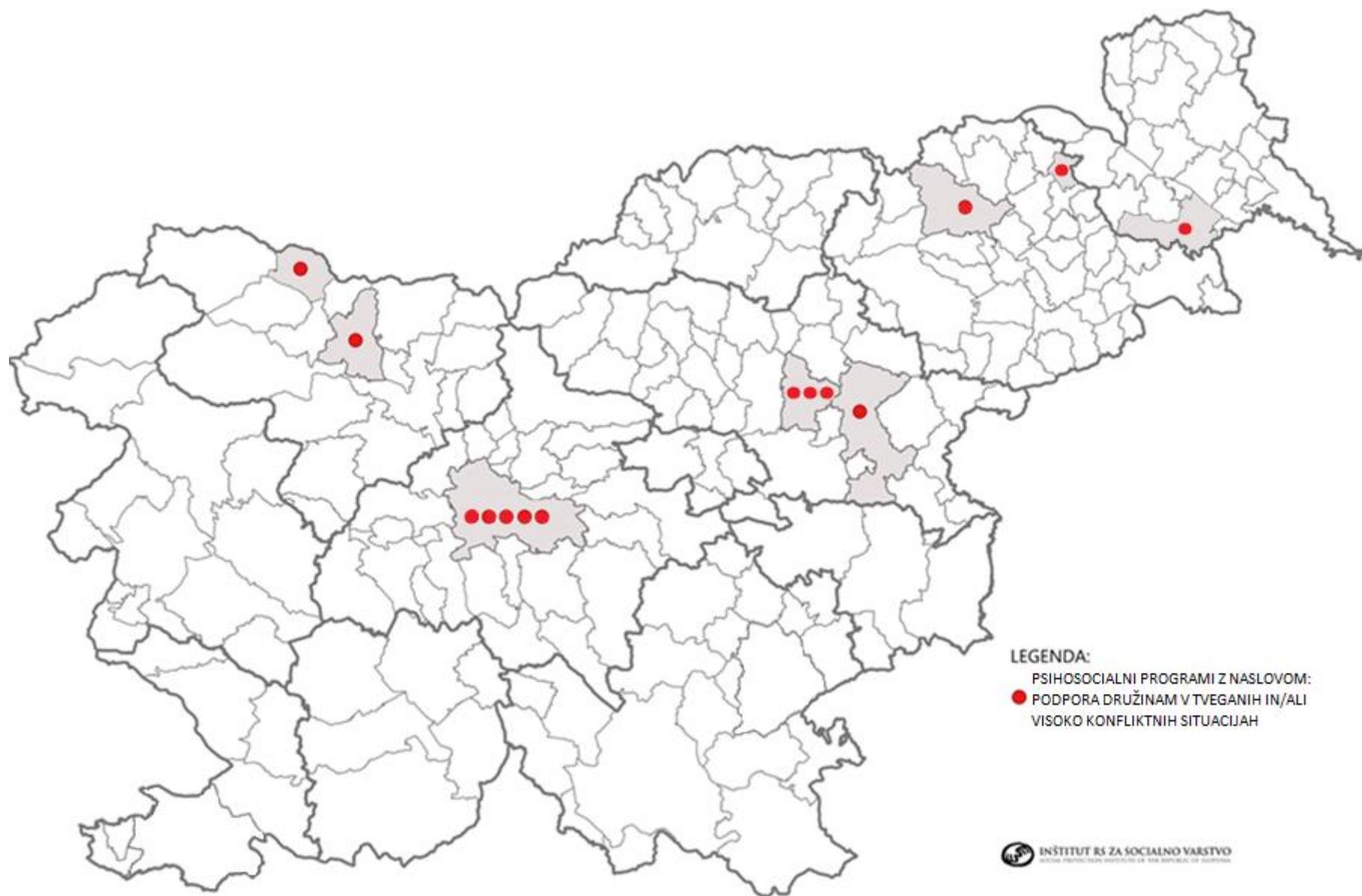
⁷ Gre za sedeže izvajalcev programov.

Preglednica 2: Dostopnost programov psihosocialne pomoči po novi razdelitvi CSD

CSD	PSIHOSOCIALNA POMOČ - DRUŽINA
CSD CELJE	✓
CSD DOLENJSKA IN BELA KRAJINA	
CSD GORENJSKA	✓
CSD JUŽNA PRIMORSKA	
CSD KOROŠKA	
CSD LJUBLJANA	✓
CSD MARIBOR	✓
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – VZHOD	
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – ZAHOD	
CSD POMURJE	✓
CSD POSAVJE	
CSD PRIMORSKO - NOTRANJSKA	
CSD SAVINJSKO - ŠALEŠKA	
CSD SEVERNA PRIMORSKA	
CSD SPODNJE PODRAVJE	
CSD ZASAVJE	

Dostopnost programov psihosocialne pomoči je prikazana na naslednjem zemljevidu.

Zemljevid 1: Dostopnost psihosocialnih programov: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah, ki jih je v letu 2022 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ (sedeži izvajalcev programov)

FINANČNI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 3: Finančni viri programov psihosocialne pomoči družinam

Izvajalec	Program	MDDSZ - prijava	MDDSZ - izplačila	Izplačila za IZVAJALCE
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10.000	10.000	8.000
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	13.500	13.500	10.800
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.972,88	4.972,88	4.622,88
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10.000	10.000	8.000
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.098	4.098	3.648
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	6.320	6.320,00	6.320
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	9.006	9.006	7.206
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.500	4.500,00	3.600
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	7.600	7.600	6.400
Racio social, Zavod za razvoj človeškega kapitala	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.972	4.972	4.672
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10.000	10.000	9.000
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	7.000	7.000	5.600
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3.300	3.300	2.800
Zavod gremo naprej	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	13.500	13.500	13.500
Skupaj programi psihosocialne pomoči		108.768,88	108.768,88	94.168,88

Programi psihosocialne pomoči so v letu 2022 od MDDSZ pridobili **108.768,88 EUR**. Izplačila za izvajalce delavnic so znašala **94.168,88 EUR**.

KADROVSKI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 4: Kadrovske viri programov psihosocialne pomoči družinam

Izvajalec	Program	Število IZVJALCEV	Število OPRAVLJENIH UR
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	187
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	744
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	256
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	360
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	72
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	400
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	408
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	240
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	240
Racio social, zavod za razvoj socialnih in zaposlitvenih	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	296
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	190
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	48
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	56
ZAVOD GREMO NAPREJ, psihoterapija in svetovanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	164
Skupaj programi psihosocialne pomoči		19	3.661

V programih psihosocialne pomoči je v letu 2022 delavnice izvajalo **19 oseb**, ki so skupno opravili **3.661 ur**.

UPORABNIKI V PROGRAMIH

Programi psihosocialne pomoči naslavljajo **starše in druge osebe**, ki izvajajo neposredno skrb za otroke in vsebujejo naslednje vsebine:

- podpora staršem pri iskanju rešitev razbremenjevanja otroka v procesu separacije / razveze staršev,
- krepitev starševskih kompetenc v družinah z velikim tveganjem,
- reševanje izzivov skupnega varstva in vzgoje otrok.

Preglednica 5: Podatki o uporabnikih programov psihosocialne pomoči

Izvajalec	Program	Število uporabnikov			
		posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	Starši, skrbniki/pari
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10	4	6	0
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	9	1	8	6
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10	5	5	10
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	25	4	21	25
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	5	2	3	4
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10	2	8	3
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	6	3	3	10
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	39	5	34	39
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	5	1	4	6
Racio social, zavod za razvoj socialnih in zaposlitvenih	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	7	1	6	1
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	13	4	9	2
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	22	6	16	22
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10	3	7	1
ZAVOD GREMO NAPREJ, psihoterapija in svetovanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	14	6	8	4
Skupaj programi psihosocialne pomoči		185	47	138	133

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

V delavnice psihosocialnih programov je bilo v letu 2022 vključenih **185 uporabnikov**. Od tega je bilo precej več žensk (138 uporabnic oziroma 74,6 %). V istem obdobju je bilo v delavnice vključenih **133** staršev, skrbnikov oziroma parov.

Preglednica 6: Podatki o izvedenih individualnih urah in delavnicah programov psihosocialne pomoči

Izvajalec	Program	ŠTEVILO OPRAVLJENIH DELAVNIC				ŠTEVILO OPRAVLJENIH UR	
		Prijava	Realizacija	Število delavnic v okviru enega programa	Število vseh delavnic	Izvedba	Skupaj
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	187
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3	3	8	24	72	744
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	8	8	24	256
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	9	18	72	180
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	8	8	24	112
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	4	8	32	105	452
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3	3	8	24	72	408
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	8	8	24	240
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	240
Racio social, zavod za razvoj socialnih in zaposlitvenih	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	10	10	30	296
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	190
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	48
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	8	8	24	56
ZAVOD GREMO NAPREJ, psihoterapija in svetovanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3	3	8	24	72	164

Izvajalec	Program	ŠTEVILO OPRAVLJENIH DELAVNIC				ŠTEVILO OPRAVLJENIH UR	
		Prijava	Realizacija	Število delavnic v okviru enega programa	Število vseh delavnic	Izvedba	Skupaj
Skupaj programi psihosocialne pomoči		26	28	115	228	711	3.573

V programih psihosocialne pomoči so v letu 2022 opravili **3.573 delovnih ur**, od tega je bilo **711 ur dejanske izvedbe delavnic**. Skupno je bilo **28 programov delavnic**, ki so v večini zajemali po osem delavnic na program. Skupno je bilo izvedenih **228 delavnic**.

POTREBE UPORABNIKOV

V nadaljevanju povzemamo potrebe uporabnikov oziroma vrste programov, ki po mnenju izvajalcev programov psihosocialne pomoči manjkajo v slovenskem prostoru. Vključili smo podatke o številu zavrnitev uporabnikov ter razloge za le-te, podane pa so tudi ocene števila oseb, ki bi se lahko vključile v programe pa se zaradi različnih razlogov v programe ne vključujejo ter pojasnitve ocene.

Izvajalci so skupaj zavrnili **14 oseb**, od tega so **tri osebe** napotili s strani CSD. Osebe so zavrnili zaradi:

- že zapoljenih mest v delavnicah,
- osebe so za program izvedele kasneje, ko so delavnice že potekale,
- osebe se delavnic ne bi mogle udeleževati redno.

Izvajalci so ocenili, da bi se lahko **še vsaj 70 oseb** vključilo v programe. Skoraj polovica izvajalcev dejanskega števila ni podala, navajajo pa, da je potencialnih uporabnikov še veliko. Po njihovem mnenju se uporabniki v programe niso vključevali zaradi:

- prenizke kapacitete programov,
- strahu pred stigmatizacijo,
- naslova programa, ki po mnenju potencialnih udeležencev stigmatizira – nihče ne želi biti visoko konfliktna družina,
- neinformiranosti,
- prepogostega izvajanja delavnic – vsakotedenske delavnice predstavljajo nekaterim udeležencem prevelik napor,
- časovne in krajevne (ne)dostopnosti,
- pomanjkanja motivacije,
- težave izpostavljanja svojih težav v skupini,
- zanikanja težav.

Vsi izvajalci se strinjajo, da določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno razširiti. Izvajalci so izpostavili predvsem pomanjkanje individualnih obravnav, saj je uporabnikom velikokrat težko izpostavljati svoje stiske in situacije v skupinskih obravnavah. Pomembna se jim zdi tudi kontinuiteta programov, da se brezplačne možnosti za uporabnike ohranijo, ne glede na posamezne razpise. Pri razreševanju družinskih problemov, se jim zdi pomembno, da bi se vključevali vsi družinski člani. Predvsem pa se izvajalcem zdi pomembno, da bi bili programi krajevno in časovno dostopni. Želijo si programe kot so:

- programi za podporo otrokom in mladostnikom, ki so v stiski,
- programi starševskih veščin,
- programi čustvenega opismenjevanja in socialnih veščin v medsebojnih odnosih,
- možnosti brezplačne meditacije in sproščanja,
- skupinske delavnice za starše in družinski delavniški tabor doživetja,
- priprava staršev na razvezo (ko je ta že v teku in tudi po razvezi),
- programi za stare starše glede vzgoje vnukov,
- terapevtski programi za otroke in njihove starše.

Mnenje centrov za socialno delo

Centri za socialno delo imajo pozitivno mnenje o izvedenih delavnicah. Ker beležijo vedno več obravnav otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju, jim je pri njihovem delu kvalitetna psihoterapevtska obravnava pomemben doprinos. Menijo, da je nudenje pomoči otrokom, mladostnikom in družinam s strani izvajalcev, bistvenega pomena pri celostni dolgotrajni obravnavi, kar posledično močno pripomore k boljšemu razvoju otrok in mladostnikov. Strinjajo se, da je premalo programov, ki so dostopni posameznikom, prav tako pa bi si za uporabnike želeli individualno terapijo, ki bi bila v finančnem smislu dostopna vsem, tudi tistim z minimalnimi dohodki ali prejemnikom denarnih pomoči.

PROGRAMI CENTROV ZA DRUŽINE

Preglednica 7: Seznam centrov za družine

Izvajalec	Program
<i>CENTER ZA DRUŽINE</i>	
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje	Gradimo mostove
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija
Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani	Družinski center Mala ulica
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih, Slovenj Gradec	Center za družine Andeški hram
Raziskovalni Izobraževalno središče Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet
Zavod nazaj na konja, Cirkovce	Objem

V letu 2022 je MDDSZ financiralo **12 centrov za družine**.

V naslednji preglednici prikazujemo pokritost s programi po novi razdelitvi oz. mreži CSD, ki je prišla v veljavo v letu 2018. Glede regijske pokritosti s centri za družine, ki jih financira MDDSZ, ugotavljamo, da so bili centri za družine na voljo v osmih regijah (Pomurska, Podravska, Savinjska, Jugovzhodna Slovenija, Gorenjska, Goriška, Koroška in Osrednjeslovenska)⁸.

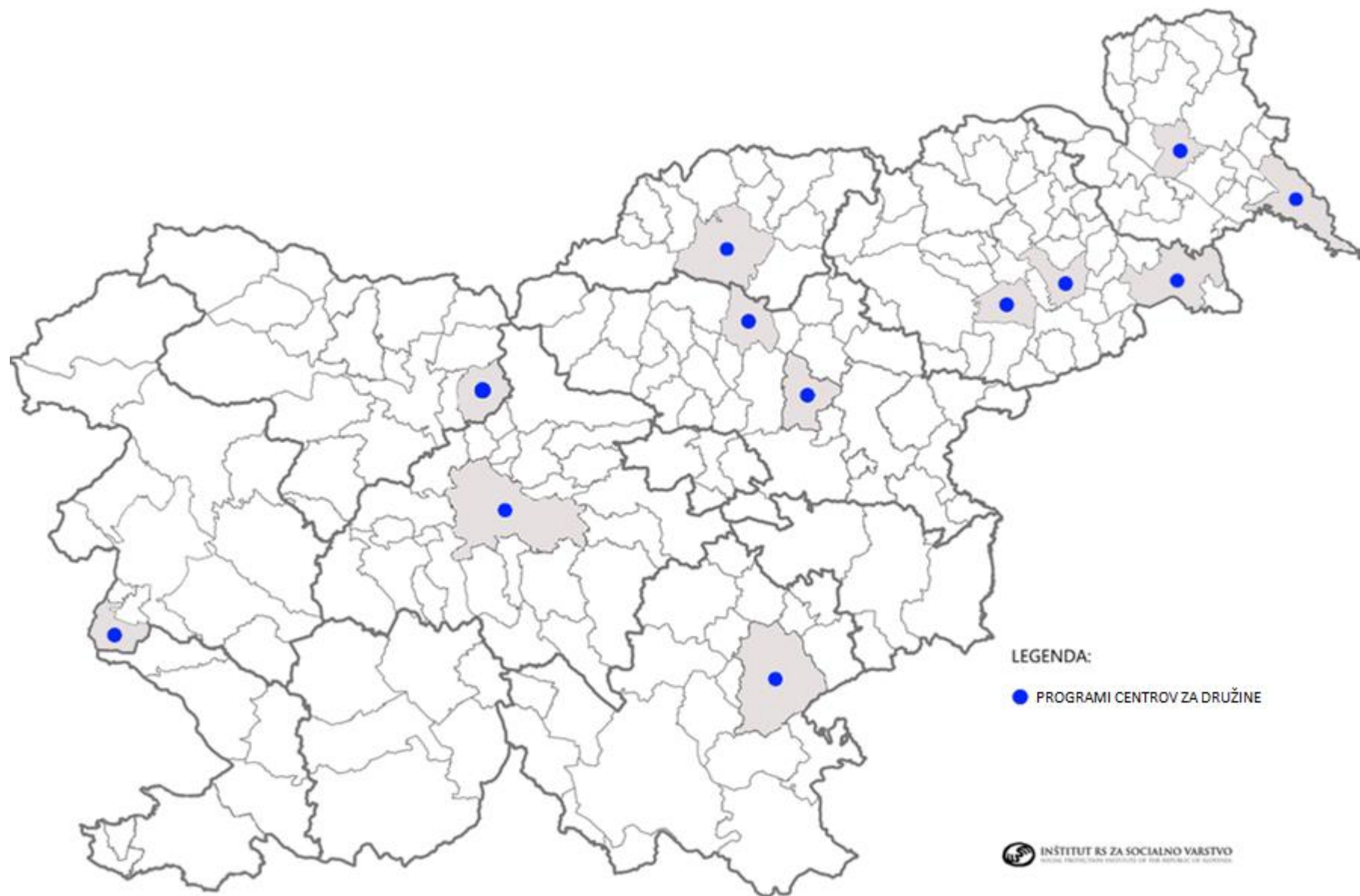
⁸ Gre za sedeže izvajalcev programov.

Preglednica 8: Dostopnost centrov za družine po novi razdelitvi CSD

CSD	Center za družine
CSD CELJE	✓
CSD DOLENJSKA IN BELA KRAJINA	✓
CSD GORENJSKA	✓
CSD JUŽNA PRIMORSKA	
CSD KOROŠKA	✓
CSD LJUBLJANA	✓
CSD MARIBOR	
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – VZHOD	
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – ZAHOD	
CSD POMURJE	✓
CSD POSAVJE	
CSD PRIMORSKO - NOTRANJSKA	
CSD SAVINJSKO - ŠALEŠKA	✓
CSD SEVERNA PRIMORSKA	✓
CSD SPODNJE PODRAVJE	✓
CSD ZASAVJE	

Dostopnost centrov za družine je prikazana na naslednjem zemljevidu.

Zemljevid 2: Dostopnost centrov za družine, ki jih je v letu 2022 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ

FINANČNI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 9: Finančni viri centrov za družine

Izvajalec	Program	MDDSZ - prijava	MDDSZ - izplačila	Izplačila za ZAPOSLENE	Izplačila za POGODBENE DELAVCE	Izplačila za DELAVCE NA PODLAGI IZSTAVLJENEGA RAČUNA
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	72.000,00	72.000,00	57.400,00	0	2.600,00
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	72.000,00	72.000,00	60.000,00	0	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	72.000,00	72.000,00	59.900,00	100	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	66.192,00	66.192,00	48.996,00	1.005,00	7.743,00
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	72.000,00	72.000,00	43.479,17	7.500,00	9.020,83
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	72.000,00	69.229,11	57.233,11	0	0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	58.494,00	58.494,00	25.995,00	15.000,00	7.750,00
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	72.000,00	72.000,00	37.000,00	20.155,00	2.845,00
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	72.000,00	72.000,00	24.575,84	28.192,24	7.231,92
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	72.000,00	72.000,00	44.500,00	7.750,00	7.750,00
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	72.000,00	72.000,00	60.000,00	0	0
Zavod nazaj na konja	Objem	72.000,00	72.000,00	42.790,29	9.925,00	7.750,00
Skupaj centri za družine		844.686,00	841.915,11	561.869,41	89.627,24	52.690,75

Centri za družine so v letu 2022 od MDDSZ pridobili **841.915,11 EUR**. Izplačila za zaposlene so znašala **561.869,41 EUR**, izplačila za pogodbene delavce **89.627,24 EUR** ter izplačila na podlagi izstavljenega računa **52.690,75 EUR**.

KADROVSKI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 10: Kadrovske viri centrov za družine

Izvajalec	Program	Število REDNO ZAPOSLENIH	Število ZAPOSLENIH PO POGODBI	Število ZAPOSLENIH NA PODLAGI IZSTAVLJENEGA RAČUNA	Število OPRAVLJENIH UR - ZAPOSLENI	Število OPRAVLJENIH UR - POGODBENI DELAVCI	Število OPRAVLJENIH UR - NA PODLAGI IZSTAVLJENEGA RAČUNA
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	5	0	2	4.081,0	0,0	95,0
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	6	0	0	4.176,0	0,0	0,0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	4	1	0	4.176,0	10,0	0,0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	5	1	3	3.636,0	80,0	544,0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	4	1	1	4.176,0	522,0	522,0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	4	0	0	4.176,0	0,0	0,0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	4	8	1	2.088,0	1.044,0	1.044,0
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	3	3	1	2.610,0	1.368,0	198,0
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	4	8	3	1.477,0	1.967,0	488,0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	4	2	1	3.221,0	522,0	522,0
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	4	0	0	3.966,3	0,0	0,0
Zavod nazaj na konja	Objem	4	2	1	3.183,0	748,0	500,0
Skupaj centri za družine		51	26	13	40.966,3	6.261,0	3.913

V centrih za družine je bilo v letu 2022 redno **zaposlenih 51 oseb**, ki so opravile 40.966,3 ur dela. **Pogodbenih delavcev je bilo 26**, opravili so 6.261 ur dela. V centrih za družine je v letu 2022 delo **na podlagi izstavljenega računa opravljalo 13 delavcev**, ki so opravili 3.913 ur dela.

UPORABNIKI V PROGRAMIH

Programi centrov za družine vsebujejo naslednje **vsebine**:

1. izobraževalne in praktične delavnice na temo razvijanja pozitivnega starševstva (Vsebina 1),
2. izvajanje počitniških aktivnosti za otroke in organizirane delavnice za otroke oziroma mladostnike (Vsebina 2),
3. svetovanje z namenom izboljšanja sposobnosti obvladovanja čustev, gradnje pozitivne samopodobe, učenje reševanja raznovrstnih problemov, ipd. (Vsebina 3).

Ciljne skupine, ki jih pokrivajo programi centrov za družine so otroci in mladostniki, starši in skrbniki ter družine (tudi rejniške družine).

Preglednica 11: Podatki o uporabnikih centrov za družine – neformalno druženje

Izvajalec	Program	Število uporabnikov - neformalno druženje											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	268	125	143	112	51	61	36	8	28	0	0	0	12	5
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	563	137	426	543*	110**	433***	1.764	753	1.011	0	0	0	64	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	234	92	142	105	25	80	14	7	7	211	49	162	0	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	884	443	441	0	0	0	118	12	106	653	242	411	0	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	42	18	24	30	6	24	92	56	36	0	0	0	0	0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	180	39	141	186	72	114	158	62	96	2	1	1	4	1
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	27	14	13	8	1	7	293	28	265	0	0	0	16	0
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	2.095	1410	685	51	31	20	597	142	455	0	0	0	0	0

Izvajalec	Program	Število uporabnikov - neformalno druženje											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	152	65	87	7	3	4	446	66	380	0	0	0	1	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	460	197	263	17	3	14	7	1	6	0	0	0	2	0
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	151	88	63	34	10	24	140	30	110	1	0	1	79	0
Zavod nazaj na konja	Objem	560	114	446	372	63	309	1.022	351	671	0	0	0	484	29
Skupaj centri za družine		5.616	2.742	2.874	1.465	375	1.090	4.687	1.516	3.171	867	292	575	662	35

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

*od tega 98 starih od 15 do 20 let in 445 starih od 21 do 26 let, **od tega 58 starih od 15 do 20 let in 52 starih od 21 do 26 let, ***od tega 40 starih od 15 do 20 let in 393 starih od 21 do 26 let.

V vsebine neformalnega druženja je bilo v letu 2022 vključenih **5.616** otrok, **1.465** mladostnikov, **4.687** posameznikov ter **867** drugih uporabnikov. Hkrati je programe obiskovalo **662** družin in **35** razširjenih družin.

Preglednica 12: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 1

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 1											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	0	0	0	0	0	0	374	83	291	0	0	0	36	16
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	1.134	204	930	1.081*	393**	678***	3.617	1.554	2.063	0	0	0	387	35
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	383	190	193	151	59	92	234	86	148	441	127	314	0	0

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 1											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	0	0	0	0	0	0	540	75	465	1185	720	465	510	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	0	0	0	0	0	0	3.067	525	2.542	0	0	0	0	0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	94	32	62	84	39	45	598	115	483	4	1	3	49	16
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	21	11	10	14	6	8	1.003	304	699	0	0	0	55	4
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	4	0	4	0	0	0	1.926	174	1.752	0	0	0	10	2
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	0	0	0	0	0	0	1.131	281	850	0	0	0	52	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	727	358	369	35	22	13	1.270	314	956	20	3	17	439	16
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	0	0	0	0	0	0	242	92	150	0	0	0	0	125
Zavod nazaj na konja	Objem	40	32	8	76	12	64	141	29	112	0	0	0	42	0
Skupaj centri za družine		2.403	827	1.576	1.441	531	900	14.143	3.632	10.511	1.650	851	799	1.580	214

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

*od tega 457 starih od 15 do 20 let in 624 starih od 21 do 26 let, **od tega 243 starih od 15 do 20 let in 150 starih od 21 do 26 let, ***od tega 214 starih od 15 do 20 let in 464 starih od 21 do 26 let.

V Vsebino 1 centrov za družine je bilo v letu 2022 vključenih **2.403** otrok, **1.441** mladostnikov, **14.143** posameznikov ter **1.650** drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebino 1 obiskovalo **1.580** družin in **214** razširjenih družin.

Preglednica 13: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 2

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 2											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	291	140	151	117	50	67	0	0	0	0	0	0	36	16
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	2.712	1.306	1.406	427*	159**	268***	308	169	139	0	0	0	0	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	1.424	546	878	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	810	362	448	0	0	0	0	0	0	901	357	544	480	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	586	231	355	236	39	197	17	2	15	0	0	0	0	0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	420	136	284	274	85	189	142	37	105	0	0	0	10	5
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	1.349	694	655	49	11	38	0	0	0	0	0	0	0	0
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	1.076	495	581	37	19	18	15	3	12	0	0	0	1	0
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	1.948	976	972	219	113	106	18	0	18	0	0	0	0	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	537	231	306	19	4	15	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	136	105	31	159	112	47	22	9	13	0	0	0	15	0
Zavod nazaj na konja	Objem	276	78	198	102	4	98	0	0	0	0	0	0	35	0
Skupaj centri za družine		11.565	5.300	6.265	1.639	596	1.043	522	220	302	901	357	544	577	21

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

*od tega 278 starih od 15 do 20 let in 149 starih od 21 do 26 let, **od tega 114 starih od 15 do 20 let in 45 starih od 21 do 26 let, ***od tega 164 starih od 15 do 20 let in 104 starih od 21 do 26 let.

V Vsebino 2 centrov za družine je bilo v letu 2022 vključenih **11.565** otrok, **1.639** mladostnikov, **522** posameznikov ter **901** drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebino 2 obiskovalo **577** družin in **21** razširjenih družin.

Preglednica 14: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 3

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 3											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	6	4	2	9	5	4	65	28	37	0	0	0	13	0
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	2.102	1302	800	599*	259**	340***	750	206	544	0	0	0	4	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	494	202	292	188	96	92	109	17	92	100	17	83	0	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	216	126	90	0	0	0	0	0	0	722	445	277	198	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	27	3	24	153	20	133	431	140	291	0	0	0	31	0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	77	22	55	163	56	107	181	52	129	5	1	4	28	6
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	0	0	0	14	0	14	388	20	368	0	0	0	0	0
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	0	0	0	0	0	0	309	65	244	0	0	0	0	0
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	471	199	272	402	136	266	196	37	159	0	0	0	6	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	359	164	195	28	28	0	20	10	10	40	24	16	9	0
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	113	63	53	4	0	4	193	73	120	0	0	0	98	0
Zavod nazaj na konja	Objem	27	8	19	29	6	23	158	37	121	0	0	0	27	4
Skupaj centri za družine		3.892	2.093	1.802	1.589	606	983	2.800	685	2.115	867	487	380	414	10

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

*od tega 538 starih od 15 do 20 let in 61 starih od 21 do 26 let, **od tega 251 starih od 15 do 20 let in 8 starih od 21 do 26 let, ***od tega 287 starih od 15 do 20 let in 53 starih od 21 do 26 let.

V Vsebino 3 centrov za družine je bilo v letu 2022 vključenih **3.892** otrok, **1.589** mladostnikov, **2.800** posameznikov ter **867** drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebino 3 obiskovalo **414** družin in **10** razširjenih družin.

Preglednica 15: Podatki o izvedenih urah in uporabnikih centrov za družine

Izvajalec	Program	Število ur in uporabnikov										
		Neformalno druženje		Vsebina 1		Vsebina 2		Vsebina 3		Skupaj		
		Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število različnih uporabnikov
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	n.p.	416	1.040	374	1.040	408	1.040	80	3.120	1.278	924
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	n.p.	2.870	1.044	5.832	1.044	3.447	1.044	3451	3.132	15.600	624
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	n.p.	564	1.044	1.209	1.044	1.424	1.044	891	3.132	4.088	1.064
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	n.p.	1.655	1.044	1.725	1128	1711	1.044	938	3.216	6.029	404
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	n.p.	164	600	3.067	646	839	450	612	1.696	4.682	1.298
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	n.p.	526	600	780	700	836	450	426	1.750	2.568	399
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	n.p.	246	1.044	n.p.	1.044	713	1.044	176	3.132	1.135	436
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	n.p.	2.743	1.044	1.930	1.044	1.128	1.044	309	3.132	6.110	1.126
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	n.p.	605	555	1.131	699	2.185	495	1069	1.749	4.990	1.463
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	n.p.	143	1.050	894	1127	153	1.044	34	3.221	1.224	1.114
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	n.p.	326	1065	242	1107	317	1.131	313	3.303	1.198	624
Zavod nazaj na konja	Objem	n.p.	5.633	1.044	731	1.187	1.022	1030	545	3.261	7.931	567
Skupaj centri za družine		n.p.	15.891	11.174	17.915	11.810	14.183	10.860	8.844	33.844	56.833	10.043

Opomba: n. p. - ni podatka.

V centre za družine je bilo v letu 2022 v različne vsebine vključenih **56.833 uporabnikov** (ne družin), in sicer 15.891 v sklopu neformalnega druženja in 40.942 v okviru Vsebin 1, 2, 3.

V centrih za družine so v okviru Vsebin 1, 2 in 3, v letu 2022 opravili **33.844 delovnih ur**. Največ, 11.810 ur, so opravili v okviru izvajanja počitniških aktivnosti za otroke in organiziranih delavnic za otroke oziroma mladostnike (Vsebina 2).

POTREBE UPORABNIKOV

V nadaljevanju povzemamo potrebe uporabnikov oziroma vrste programov, ki po mnenju izvajalcev centrov za družine, manjkajo v slovenskem prostoru. Vključili smo podatke o številu zavrnitev uporabnikov ter razloge za le-te, podane pa so tudi ocene števila oseb, ki bi se lahko vključile v programe pa se zaradi različnih razlogov v programe ne vključujejo ter pojasnitve ocene.

Izvajalci centrov za družine so skupaj zavrnili **14 oseb**, pri čemer ni bila nobena od zavrnjenih oseb napotena s strani CSD. Osebe so zavrnili zaradi:

- čustveno-vedenjskih težav osebe in nesodelovanja staršev,
- že zapolnjenih mest v programih,
- pomanjkanja kadrovskih, finančnih in prostorskih kapacitet.

Izvajalci centrov za družine so ocenili, da bi se **še vsaj 1.131 oseb** lahko vključilo v programe. Dva izvajalca dejanskega števila nista podala, navajata pa, da je potencialnih uporabnikov veliko. Po njihovem mnenju se uporabniki v programe niso vključevali zaradi:

- slabega znanja jezika,
- slabe dostopnosti javnega prevoza,
- finančnih težav (prevoz na lokacijo),
- strahu pred stigmatizacijo,
- neinformiranosti,
- pomanjkanja časa,
- preobremenjenosti,
- pomanjkanja motivacije,
- strahu pred navezo prvega stika z organizacijo.

Velika večina izvajalcev centrov za družine se strinja, da določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno. Izvajalci se strinjajo, da je potrebno več truda vložiti v prepoznavnost centrov za družine. Želijo si programe kot so:

- individualna in skupinska podpora mladim materam na porodniškem dopustu,
- preventivni programi za učenje socialnih veščin in čustveno opismenjevanje otrok,
- program Neverjetna leta za otroke do 1 leta
- programi opolnomočenja sestavljenih družin,
- podporni programi dela z družinami z izkušnjo samopoškodovanja, samomorilnih misli, motenj hranjenja in vedenjskimi težavami otrok/mladostnikov,
- programi za otroke sestavljenih družin,
- preventivni programi za osveščanje pred nevarnostjo prekomerne uporabe digitalne tehnologije.

SUPERVIZIJA

Preglednica 16: Podatki o superviziji

Izvajalec	Program	Število srečanj – VSEBINA 1 in 2	Število ur – VSEBINA 1 in 2	Število srečanj – VSEBINA 3	Število ur – VSEBINA 3	Stroški supervizije
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	6	12	8	8	850,00
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	2	4	4	8	940,00
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	4	8	4	8	800,00
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	12	18	4	8	1.800,00
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	3	6	4	8	700,00
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	8	22	4	10	1.048,74
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	5	10	5	10	1.540,00
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	3	6	4	8	1.400,00
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	26	52	9	18	1.100,00
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	9	18	8	16	1.100,00
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	12	24	8	16	2.000,00
Zavod nazaj na konja	Objem	32	64	15	30	1.600,00
Skupaj centri za družine		122	244	77	148	14.878,74

V letu 2022 so imeli v centrih za družine skupaj **199 supervizijskih srečanj** oziroma **392 ur** supervizije. Stroški supervizije so znašali **14.878,74 EUR**.

PROSTOVOLJSKO DELO

Preglednica 17: Podatki o prostovoljskem delu

Izvajalec	Program	Število opravljenih ur prostovoljskega dela	Število prostovoljcev	Stroški prostovoljskega dela po podpisanih dogovorih
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	2.014	76	294,88
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	7.320	121	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	185	4	256,69
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	0	0	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	220	4	1.100,00
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	430,5	5	0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	205	5	287,89
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	172	6	0
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	1.036,5	8	500
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	179	5	0
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	780	6	200
Zavod nazaj na konja	Objem	1.540	19	1.200
Skupaj centri za družine		14.082	259	3.839,46

V letu 2022 so imeli v centrih za družine skupaj **259 prostovoljcev**, ki so skupaj opravili **14.082 ur** prostovoljskega dela. Stroški prostovoljskega dela so znašali **3.839,46 EUR**.